

Notat

Baggrundsnotat om regler om rammer for dom til behandling og visitation til botilbud

Notatet indeholder en beskrivelse af regler og rammer for visitation til botilbud i forbindelse med, at en borger har en dom til behandling, samt en beskrivelse af udveksling af oplysninger mellem forskellige instanser i relation til den konkrete borger. Herunder hvilke oplysninger, forvaltningen kan og må få om den enkelte borger.

Hvordan behandlingsdomme indgår i visitation til et botilbud

- Når Socialforvaltningen bliver bekendt med, at en borger har et socialt støttebehov, der skal afklares, skal myndighedsområdet udarbejde en voksenudredning (VUM). VUM er en metode, der understøtter en systematisk udredning af borgerens ønsker, funktionsevne og behov for støtte samt tilrettelæggelsen af en lovmedholdelig og effektiv sagsbehandlingsproces fra sagens opstart til opfølgningen herpå.
- Hvis borgeren vurderes at være i målgruppen for et botilbud, er forvaltningen forpligtet til at tilbyde borgeren et botilbud som led i forvaltningens forsyningsforpligtelse. Udgangspunktet for en visitation, hvor borger vurderes i målgruppe for et botilbud og hvor forvaltningen samtidig er bekendt med, at borgeren har en aktiv behandlingsdom vil være, at borgeren skal visiteres til et af de syv af forvaltningens botilbud, der er godkendt til behandlingsdømte.
- Forvaltningen har som udgangspunkt interesse for den konkrete viden om borgerens adfærd og funktionsniveau. En borgers eventuelle behandlingsdom *kan* være af interesse for forvaltningen ift., at forvaltningen kan danne sig et helhedsindtryk af den pågældende beboer med henblik på at tilrettelægge en passende socialfaglig og -pædagogisk indsats. Det kan fx være relevant, når man skal visitere en borger til et botilbud at kende til det faktum, at borgeren er tidligere dømt, og hvad borgeren er dømt for. Denne oplysning vil kunne indgå i vurderingen af, om et bestemt botilbud kan vurderes konkret egnet for den pågældende borger. Omvendt er det ikke indholdet af alle typer domme, der er lige relevante i en socialfaglig kontekst, og derfor er det også forskelligt fra situation til situation, om sagsbehandleren har et sagligt formål, jf.

20-03-2026

Sagsnummer I F2

Dokumentnummer i F2

Sagsnummer i eDoc

Sagsbehandler
Karin Munk Petersen

GDPR-reglerne, med at efterspørge oplysninger om domme til brug for sin sagsbehandling.

- Socialforvaltningen får imidlertid ikke pr. automatik tilsendt domme, herunder behandlingsdomme, givet til borgere med psykiske lidelser eller udsathed, heller ikke i de tilfælde, hvor borgeren bor på et af forvaltningens botilbud (der findes andre regler, der regulerer udveksling af oplysninger om domfældte borgere med udviklingshæmning, som ikke vedrører målgruppen på Granvej). Da forvaltningen ikke nødvendigvis har kendskab til den enkelte borgers domme – heller ikke selv om borgeren allerede bor på et af forvaltningens botilbud – har forvaltningen som udgangspunkt derfor heller ikke mulighed for at vide, at det kan være relevant at efterspørge. Det er derudover vurderingen, at forvaltningen ikke pr. automatik kan indhente disse domme. Det vurderes at være i strid med det behandlingsformål, forvaltningen har efter reglerne i GDPR og afledt af service-lovens formålsbestemmelser.
- Derfor vil Socialforvaltningen i udgangspunktet ikke have et fuldstændigt overblik eller fuldstændige oplysninger om borgers foranstaltningsdomme og behandlingen i relation hertil.
- Domme er personfølsomme oplysninger, og muligheden for at videregive disse oplysninger (reguleret i sundhedsloven, databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og forvaltningsloven) er i udgangspunktet ikke mulig, medmindre borgeren har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.
- I praksis er der en stor del af de borgere, der enten står for at skulle visiteres eller allerede bor på et socialpsykiatrisk botilbud, som ikke ønsker at afgive et sådant samtykke.
- Der findes undtagelser, hvor domme alligevel kan videregives til sagsbehandler efter anmodning. Det vil primært være tale om domme, hvor borgeren er idømt en aktiv behandlingsdom for personfarlig kriminalitet, idet der generelt skal være tale om en tungt vejende interesse for forvaltningen, for at materialet kan videregives. Man bør i den forbindelse overveje, om det er indholdet af hele dommen, som forvaltningen har brug for, eller om det alene er oplysninger fra dommen, der beskriver noget om borgerens adfærd. Det er vurderingen, at sagsbehandlere typisk beder om oplysninger om borgers adfærd og ikke domme.

Baggrundsviden om reglerne for videregivelse af domme

Det sundhedsfaglige personale på psykiatrisk afdeling kan uden patientens samtykke videregive oplysninger om en behandlings- eller anbringelsesdom til ledelsen på et botilbud, hvis en sådan videregivelse er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse

eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, jf. værdispringsreglen i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2.

Efter en konkret vurdering, kan en psykiatrisk afdeling derfor være berettiget til at videregive oplysninger om en beboers behandlings- eller anbringelsesdom efter straffelovens §§ 68-69, herunder selve sigtelsen og mentalerklæringen, til forvaltningen i medfør af værdispringsreglen.

Ved denne vurdering må navnlig indgå karakteren af den begåede kriminalitet og hensynet til hemmeligholdelsen af oplysningen. Det bemærkes, at hensynet til, at forvaltningen/det konkrete botilbud kan tilrettelægge visitationen/arbejdet på stedet og tage særlige forholdsregler over for en beboer, der aktuelt er idømt en behandlingsdom for personfarlig kriminalitet, generelt er en tungt vejende interesse. Har borgeren begået mindre grov kriminalitet, vil dette forhold næppe kunne begrunde en tilsidesættelse af tavshedspligten.

Der skal i øvrigt generelt mere til, før der kan ske berettiget videregivelse af oplysninger om en tidligere anbringelses- eller behandlingsdom, hvorfra beboeren er blevet udskrevet. Dette kan eksempelvis være i tilfælde, hvor beboeren enten tidligere har været idømt en behandlings- eller anbringelsesdom for personfarlig kriminalitet af særdeles grov karakter, eller hvor beboeren gentagne gange har begået personfarlig kriminalitet.

Ved vurderingen af, om en videregivelse af oplysninger om en tidligere foranstaltningsdom er berettiget, skal der i øvrigt henses til den tidsmæssige udstrækning fra ophøret af foranstaltningen til det tidspunkt, hvor anmodningen om videregivelse af oplysninger fremsættes.

Anklagemyndigheden og kriminalforsorgen, som ofte fører tilsyn med en behandlingsdom, - og hermed også Justitsministeriet - ligger inde med domsudskrifter på såvel aktuelle som historiske foranstaltningsdomme. Disse myndigheders muligheder for at videregive oplysninger reguleres af databeskyttelsesforordningen.

Der findes også en værdispringsregel i forordningen, der medfører, at disse myndigheder vil kunne videregive fortrolige oplysninger til et botilbud, hvis videregivelsen gives enten til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til beboeren, eller hvis videregivelsen er nødvendig for botilbuddets virksomhed. Det er de afgivende myndigheder, der vurderer, om det gør sig gældende.

Endelig kan udveksling/videregivelse af oplysninger ske som led i udarbejdelse af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner for patienter, der har særlig behov for opfølgning efter udskrivning.

Målgruppen for disse aftaler og planer er karakteriseret ved et sammenfald af meget tunge psykiatriske og sociale problemer, hvor der uden

særlig opfølgning er stor risiko for, at den enkelte ved udskrivning ubemærket vil falde ud af behandlingssystemet, idet det vurderes, at patienten ikke på eget initiativ vil søge efterfølgende nødvendig behandling eller sociale tilbud. Der er tale om sindslidende, der oftest er kendetegnet ved en kombination af alvorlig sindslidelse og misbrug.

Den psykiatriske afdeling kan videregive oplysninger til de relevante myndigheder m.fl. om patientens rent private forhold uden patientens samtykke, hvis videregivelsen må anses for nødvendig for at kunne indgå og følge op på en udskrivningsaftale eller en koordinationsplan. Det er alene de oplysninger, der er nødvendige for indgåelse af og tilsyn med overholdelse af en udskrivningsaftale eller koordinationsaftale, som kan videregives uden patientens samtykke. Det er præciseret i lov-bemærkningerne, at udveksling af oplysninger ikke må skade de pågældende myndigheders og sundhedspersoners patientforhold. Der er således ikke pligt til videregivelse af oplysningerne, hvis det skønnes, at videregivelsen kan skade forholdet til patienten.